



«Тасдиқ мекунам»  
Ректори Донишгоҳи давлатии  
омузғории Тоҷикистон ба номи  
Садриддин Айни, доктори илмҳои таърих,  
профессор Ибодуллозода А.И.  
соли 2024

## ХУЛОСАИ ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ ОМУЎЗГОРИИ ТОҶИКИСТОН ба номи Садриддин Айни

Диссертатсияи Мирзоев Эраҷ Музаффарович дар мавзӯи «**Воҳидҳои фразеологӣи феълӣи ифодакунандаи ҳаракат дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ**» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисос, аз рӯйи ихтисоси 6D021300- забоншиносӣ (6D021302) – забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) ба кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавӣ пешниҳод шудааст.

Мирзоев Эраҷ Музаффарович соли 2012 факултети забони англисӣ ва забонҳои Шарқи Донишгоҳи давлатии омузғории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айниро хатм карда, дорандаи дипломи дараҷаи бакалаврӣ аз рӯйи ихтисоси «филологияи забони англисӣ» мебошад.

Соли 2014 шӯъбаи магистратураи Донишгоҳи давлатии омузғории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айниро аз рӯйи ихтисоси «филологияи забони англисӣ» ба итмом расонида, соҳиби дипломи дараҷаи магистр гардидааст.

Мавсуф ба ҳайси докторант 4-уми октябри соли 2019 ба Донишгоҳи давлатии омузғории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни қабул шуда, мавзӯи номзадиаш дар Шурои олимони донишгоҳ тасдиқ гардидааст.

Рохбари илмӣ – Ҷоматов Самиддин Салоҳиддинович, доктори илми филология, профессори кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии Донишгоҳи давлатии омузғории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни.



Аз рӯйи натиҷаҳои муҳокима дар ҷаласаи васеи кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни чунин хулоса карда шуд:

Диссертатсияи Мирзоев Эраҷ Музаффарович таҳқиқоти арзишманди илмӣ маҳсуб ёфта, он ба яке аз масъалаҳои мубрами забоншиносии муқоисавӣ бахшида шудааст.

Мубрамии мавзӯи таҳқиқот дар он ифода меёбад, ки воҳидҳои фразеологӣ феълии ифодакунандаи ҳаракат яке аз қабатҳои луғавии забонҳои муқоисашаванда ба шумор рафта, таҳқиқу баррасии умумият ва монандии вижагӣҳои сохторӣ ва маъноии онҳо дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ ҳанӯз ба таври муфассал мавриди таҳқиқ қарор дода нашудааст ва диссертатсияи мавриди назар қадами аввалин дар ин самт мебошад. Гузашта аз ин, чун талабот нисбат ба омӯзиши забонҳои хориҷӣ, бахусус забони англисӣ пас аз ба даст овардани Истиқлоли давлатӣ зиёд гардида истодааст, маводи зимни таҳқиқ ба даст овардашавандаро метавон чи дар машғулиятҳои амалии забонмӯзӣ ва чи ҷанҳои алоҳида, аз ҷумла грамматикаи муқоисавии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ, типологияи муқоисавии забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ ба таври васеъ истифода бурд, ки он аз мубрамии таҳқиқи мавзӯи мазкур низ гувоҳӣ медиҳад.

Асосҳои назарии таҳқиқотро осори илмии забоншиносони маъруфи соҳаи фразеология ва синтаксис, аз қабили Н. Маъсумӣ [1959], Х. Ҷалилов [1969], Т.О. Мақсудов, Ф. Зикриёев, Х. Ҷалилов [1976], Х. Маҷидов [1982; 2006; 2007], Б. Камолиддинов [1973; 1989; 2005; 2009; 2012], Л. С. Пейсиков [1975], Ю. А. Рубинчик [1981], М. Азимова [1980; 2006], С. Хушенова [1982], Д. Маҷидова [2018], М. Мирзоева [2018], Г. Аслонова [2022] ва дигарон ташкил медиҳад.

Навгони таҳқиқот аз он иборат мебошад, ки дар он бори нахуст хусусиятҳои сохториву маъноии воҳидҳои фразеологӣ феълии ифодакунандаи мафҳуми “ҳаракат” ва воситаҳои грамматикӣ алоқаи байни таркибҳои воҳидҳои фразеологӣ феълии ифодакунандаи мафҳуми ҳаракат



бо истифода аз маводи осори бадеии забонҳои мавриди назар мавриди таҳқиқ қарор дода шудаанд.

Диссертатсияи Мирзоев Эраҷ Музаффарович дар мавзуи «Воҳидҳои фразеологии феълии ифодакунандаи ҳаракат дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ» барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисос, аз рӯйи ихтисоси 6D021300- забоншиносӣ (6D021302) – муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) мебошад.

Натиҷа ва нуқтаҳои асосии диссертатсия дар 6 мақола рӯйи ҷоп омадаанд, ки аз он миқдор 3-тоаш дар маҷалаҳои тақризшавандаи шомили феҳристи КОА-и назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъб расидааст.

**Рӯйхати мақолаҳои, ки дар маҷаллаҳои тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон нашр шудаанд:**

[1-М.] Мирзоев Э.М. Назаре ба омӯзиши воҳидҳои фразеологии феълии ифодакунанда «ҳаракат» дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ / Э.М. Мирзоев // Паёми Донишгоҳи омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ. – Душанбе. – 2020. – №3. қ.1. – С. 93-97.

[2-М.] Мирзоев Э.М Семантические особенности фразеологических единиц, обозначающих движение в таҷикском и англиском языках / Э. М. Мирзоев // Паёми Донишгоҳи омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ. – Душанбе, – 2020. – №4. қ.1. – С. 30-32.

[3-М.] Мирзоев Э.М Феълҳои таркибӣ ҳамчун як ҷузъи фразеологизмҳои феълӣ / Э. М.Мирзоев // Паёми Донишгоҳи омӯзгории Тоҷикистон ба номи С.Айнӣ. – Душанбе. – 2023. – №5. қ.1. – С. 81-85.

**Мақолаҳо ва фишурдаи интишорот дар маҷаллаҳо ва маҷмуаи маводи конференсҳо:**

[4-М.] Мирзоев Э.М. Шарҳу тавсифи як гурӯҳи семантикии воҳидҳои фразеологии феълии ифодакунандаи мафҳуми ҳаракат дар забони тоҷикӣ / Э. М. Мирзоев /.- Душанбе, 2022, Б.1 – С. 65-67.



[5-М.] Мирзоев Э. М., Чоматов С.С. Хусусиятҳои сохтори воҳидҳои фразеологии феълии ифодакунандаи ҳаракат дар забони англисӣ / Э.М.Мирзоев, С.С.Чоматов // Масъалаҳои мубрами омӯзиши забонҳои хориҷӣ ва проблемаҳои забоншиносии муосир: мав. конфер. илмӣ-амал. ҷумҳур. – Душанбе. – 2023. – С. 268-270

[6-М.] Мирзоев Э.М., Чоматов С.С. Таснифоти маъноии воҳидҳои фразеологии феълии забони тоҷикӣ англисӣ / Э.М.Мирзоев, С.С.Чоматов // Идеяҳои рушди равобит дар шароити дузабона ва муносибатҳои байналмилалӣ», бахшида ба «Соли маърифати ҳуқуқӣ»: мав. конфер. илмӣ-амал. ҷумҳур. – Душанбе. – 2024. – С.111-115

#### **Қарор қабул карда шуд:**

1. Диссертатсияи Мирзоев Эраҷ Музаффарович дар мавзӯи **«Воҳидҳои фразеологии феълии ифодакунандаи ҳаракат дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ»** барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисос, аз рӯйи ихтисоси 6D021300- забоншиносӣ (6D021302) – муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) пешниҳод гаштааст, таҳқиқоти анҷомёфтаи илмӣ маҳсуб ёфта, ба талаботи низомномаи «Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ ва унвони илмӣ (дотсент, профессор)»-и Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз таърихи 30-юми июни соли 2021 таҳти №267 тасдиқ шудааст, комилан мувофиқат мекунад.

2. Диссертатсияи Мирзоев Эраҷ Музаффарович дар мавзӯи **«Воҳидҳои фразеологии феълии ифодакунандаи ҳаракат дар забонҳои тоҷикӣ ва англисӣ»** барои дарёфти дараҷаи илмии доктори фалсафа (PhD) – доктор аз рӯйи ихтисос, аз рӯйи ихтисоси 6D021300- забоншиносӣ (6D021302) – забоншиносии муқоисавӣ-таърихӣ, қиёсӣ ва муқоисавӣ) ба ҳимоя тавсия мегардад.

3. Диссертатсияи мазкур ба экспертизаи даври дуҷуми муассиса пешниҳод карда шавад.



Чаласаи васеи кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавии Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни диссертатсияи Мирзоев Эраҷ Музаффаровичро кори илмии баанҷомрасидаи мубраму муҳим ва пурмухтаво меҳисобад, ки дар сатҳи баланди илмию таҳқиқӣ таълиф гардидааст ва ба ҳамаи талаботҳои таълифи корҳои диссертатсионӣ ҷавобгӯ аст. Дар ин замина диссертатсияи мазкурро барои дифоъ ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-068-и назди Донишгоҳи давлатии омӯзгори Тоҷикистон ба номи Садриддин Айни пешниҳод менамояд.

Қарори мазкур дар чаласаи кафедраи забоншиносӣ ва типологияи муқоисавӣ дар таърихи 23-юми феврالی соли 2024 сураҷчаласаи №7/4.2 қабул карда шуд.

**Дар чаласа иштирок доштанд:** 13 нафар.

Натиҷаи овоздиҳӣ: “тарафдор” – 13 нафар, “муқобил” – нест, “бетараф” – нест.

Раиси чаласа, мудирӣ кафедраи забони

англисӣ ҳамчун забони дуҷуми Донишгоҳи

давлатии омӯзгори Тоҷикистон ба

номи Садриддин Айни,

н.и.ф., дотсент

Котиби чаласа

 Чӯраев Хайём Акрамович

 Мамадкаримова Офтобхон Ҳакимҷоновна

“Имзоҳои Х.А. Чӯраев ва О.Ҳ. Мамадкаримоваро тасдиқ мекунам”.

Сардори раёсати кадрҳо

ва корҳои махсуси ДДОТ

ба номи Садриддин Айни



Мустафозода Абдукарим

23.02.2024 с.